

สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

เลขที่ 45 หมู่ 3 ถนนคลองกา แขวงคลองสิบ เขตหนองจอก กรุงเทพฯ 10530
โทรศัพท์ 0-2949-4215, 0-2949-4114 โทรสาร 0-2949-4341, 0-2949-4250

المجلس المركزي الإسلامي بتايلاند

THE CENTRAL ISLAMIC COUNCIL OF THAILAND
45 MOO 3 KLONGKAO RD., KLONGSIR, NONGCHOK, BANGKOK 10530 THAILAND
TEL. 0-2949-4215, 0-2949-4114 FAX. 0-2949-4341, 0-2949-4250

คำวินิจฉัย

คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

ที่ ๑/๒๕๕๖

วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖

ระหว่าง	นายมนูญ พันธ์ รัตนเจริญ	ผู้ร้อง
	นายพัฒนา หลังบุญเต็ช	ผู้คัดค้าน

เรื่อง ให้อิหม่ามประจำมัสยิดพื้นจากตำแหน่ง

ผู้ร้องขึ้นคำร้องต่อคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ขอให้พิจารณา ลงมติ
ถอดถอนผู้คัดค้านออกจากตำแหน่ง อิหม่ามประจำมัสยิดต้นสน เนื่องจากผู้คัดค้านมีพฤติกรรมในทางที่จะ
นำมาซึ่งความเสียหายแก่มัสยิดต้นสน บกพร่องต่อหน้าที่ และกระทำการอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อ
ทรัพย์สินและผลประโยชน์ของมัสยิดต้นสน และไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติศาสนາอิสลาม และ
พระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ความว่า เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
นายเดชา ท้วมประณม บิหลั่นประจำมัสยิดต้นสน ได้ลาออกจากตำแหน่ง ต่อมาระบบคณะกรรมการอิสลามประจำ
มัสยิดจำนวน ๑๒ คน ได้พ้นจากตำแหน่ง เพื่อระบายภาระของการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม
๒๕๕๘ และเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๘ นายเกียรติ ท้วมประณม ตำแหน่งกอเต็บประจำมัสยิดต้นสน
ได้พ้นจากตำแหน่ง สาเหตุเนื่องจากเสียชีวิต เมื่อตำแหน่งกอเต็บ บิหลั่น และกรรมการอิสลามประจำ
มัสยิดจำนวน ๑๒ คน พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวแล้ว จึงเหลือผู้คัดค้านเพียงคนเดียวที่เป็นกรรมการอิสลาม
ประจำมัสยิด ซึ่งดำรงตำแหน่งอิหม่ามและประธานกรรมการอิสลามประจำมัสยิด โดยมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ
ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ระบุเบี้ยนคณะกรรมการกลางอิสลาม
แห่งประเทศไทย และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด แต่ผู้คัดค้านมิได้
ปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ และ
ระบุเบี้ยนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการอิสลาม

ประจำมัสยิด พ.ศ. ๒๕๔๒ กล่าวคือ ไม่ดำเนินการแข่งขันให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เพื่อขอให้จัดให้มีการคัดเลือกกรรมการประจำมัสยิดแทนตำแหน่งที่ว่างลง ไม่ดำเนินการจัดทำทะเบียนสับปุรุษประจำมัสยิดให้เป็นปัจจุบัน ไม่ดำเนินการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดส่งให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เพื่อให้มีการดำเนินการคัดเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง และไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำเช่นเดียวกับคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร พฤติกรรมและการกระทำการของผู้คัดค้าน เช่น การบริหารการเงินและทรัพย์สินของมัสยิดด้านสนับสนุน ใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินในการซ่อมแซมเปลี่ยนแปลงอาคารมัสยิด โดยใช้เงินงบประมาณเป็นจำนวนมาก งบประมาณการจัดซื้อจัดจ้าง งบประมาณทำนุบำรุงสถานที่อาคารมัสยิด สำนักงานและบริเวณรอบมัสยิด ฐานะการเงินเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายที่ดินวากฟ์รวมถึงเงินอุดหนุนมัสยิดอื่นๆ และการจัดกิจกรรมที่ใช้เงินงบประมาณและทรัพย์สินของมัสยิดตลอดจนการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของมัสยิดให้กับบุคลาภายนอก หรือกลุ่มนบุคคลองค์กร สถาบัน ทึ่งที่เป็นสับปุรุษและไม่ใช่สับปุรุษมัสยิดด้านสนับสนุน การจัดประชุมและการจัดกิจกรรมของมัสยิด เป็นการกระทำที่ล่อไปในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มัสยิดด้านสนับสนุน บกพร่องต่อหน้าที่ดำเนินกิจการของมัสยิดไปในทางไม่สงบเรียบร้อย จัดต่อหลักการศาสนาอิสลาม และกระทำการอันอาจเสื่อมเสียและสร้างความเสียหายต่อประเทศโดยข้อบัญญัติมาตรา ๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการก่อการร้าย พ.ศ. ๒๕๔๒ ประจำมาตรา ๔๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ และเป็นการกระทำที่ถือได้ว่า ไม่ประพฤติปฏิบัติตามบัญญัติศาสนาอิสลาม โดยเคร่งครัดตามมาตรา ๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครทำการไถ่สวนค่าร้องของผู้ร้องและมีคำสั่งถอนผู้คัดค้าน

ผู้คัดค้านยืนคำร้องคัดค้านว่า คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๖ คน ถูกถอนออกแล้ว ไม่มีอำนาจรับเรื่องของผู้ร้องไว้พิจารณา การพิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ร้องเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำร้องของผู้ร้องเป็นเท็จ เคลื่อนคลุน ปราศจากข้อเท็จจริงที่แสดงเจตนาโดยชัดแจ้งและไม่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้คัดค้าน คำร้องไม่ชอบด้วยระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการสอนส่วน การพิจารณา การยื่นคำร้องคัดค้านกรณีให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๔๒ และมีชอบด้วยพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ หากคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ดำเนินการใดๆ หรือทำให้ผู้คัดค้านได้รับความเสื่อมเสียเชื่อเสียง ผู้คัดค้านจะดำเนินการตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญาลงถึงที่สุด ผู้คัดค้านมีหน้าที่ตามระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการจัดการทรัพย์สินและจัดหาผลประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดและมัสยิด พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๔๓ หน้าที่ตามระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการคัดเลือกและ

แต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ไม่ใช่หน้าที่ของผู้คัดค้าน ผู้คัดค้านไม่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ เพราะเป็นหน้าที่ของประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด หรือกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ที่ได้รับการมอบหมายให้เป็นประธานในที่ประชุมสัปปุรุษ เพื่อดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเท่านั้น กรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสน ครบวาระในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ก็ยังมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ กฎหมายให้อำนาจให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิด สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย จนกว่าจะมีกรรมการอิสลามประจำมัสยิดชุดใหม่มาดำรงตำแหน่ง ตามระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ว่าด้วยวิธีการดำเนินงานและควบคุมดูแลการบริหารงานของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๒๐ คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสน ได้จัดส่งสำเนาทะเบียนสัปปุรุษ และบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือกให้แก่คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ขณะนี้ประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ยังไม่ได้ประกาศให้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสน ผู้คัดค้านไม่มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด ตั้งแต่ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งอิหม่ามประจำมัสยิดต้นสน ผู้คัดค้านไม่เคยใช้อำนาจดังกล่าวโดยพลการ การเบิกจ่ายเงินในบัญชีธนาคารของมัสยิดต้องมีกรรมการร่วมลงนามเบิกจ่ายตามมติที่ประชุมคณะกรรมการมัสยิดต้นสน ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๖ และการเบิกจ่ายเงินทุกครั้งต้องเป็นไปตามมติของที่ประชุมทุกคราวไป

ในการสอบสวนผู้ร้องให้การว่า ผู้ร้องเป็นสัปปุรุษประจำมัสยิดต้นสนตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน ผู้คัดค้านเป็นอิหม่ามประจำมัสยิดต้นสนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ขณะนี้มีนายเกียรติ หัวมีประณม ดำรงตำแหน่งคอเตี๊ย นายเดชา หัวมีประณม ดำรงตำแหน่งบิหลั่น และมีกรรมการอิสลามประจำมัสยิดอื่น อีก ๑๒ คน ร่วมกับบริหารมัสยิดต้นสน ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ นายเดชา หัวมีประณม ลาออกจากตำแหน่งบิหลั่นวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ กรรมการอิสลามประจำมัสยิดจำนวน ๑๒ คน พื้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระ และเมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๕ นายเกียรติ หัวมีประณม ดำรงตำแหน่งคอเตี๊ย เสียชีวิต นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาเหลือผู้คัดค้าน ซึ่งดำรงตำแหน่งอิหม่ามและเป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสนอยู่เพียงคนเดียว จึงเป็นหน้าที่ของผู้คัดค้านที่จะต้องแจ้งให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครทราบ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นๆ ว่างลง เพื่อให้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสนในตำแหน่งที่ว่าง อีกทั้งผู้คัดค้านมีหน้าที่จะต้องจัดทำทะเบียนสัปปุรุษ และบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสนส่งให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ประกาศ

กำหนดวันคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสนแทนตำแหน่งที่ว่าง แต่ผู้คัดค้านไม่ได้ทำตามหน้าที่ดังกล่าว อันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยจากนั้น ผู้คัดค้านไม่จัดทำทะเบียนสับปูรุญให้ถูกต้องและให้เป็นปัจจุบัน และส่งให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครตรวจสอบ อีกทั้งผู้คัดค้านยังได้รับบุคคลภายนอกซึ่งเป็นสับปูรุญประจำมัสยิด อันซอริชั่นนั่ห์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร เข้ามาเป็นสับปูรุญประจำมัสยิดต้นสน โดยมิชอบจำนวน ๖ คน ปรากฏตามเอกสาร ร.๔ หน้า ๑๑, ๑๓, ๑๔, ๑๕, ๑๖ และ ๒๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จัดประชุมคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสน แต่เนื่องจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิคัดเลือก มีรายชื่อสับปูรุญผู้มีสิทธิคัดเลือกตกล่นเป็นจำนวนมาก สับปูรุญที่ไม่มีรายชื่อและตกหล่น ได้แจ้งขอเพิ่มชื่อต่อผู้คัดค้าน แต่ผู้คัดค้านเพิ่มชื่อเพียงบางคน ส่วนสับปูรุญอีกหลายคนที่ผู้คัดค้านไม่เพิ่มชื่อให้ ผู้คัดค้านอ้างว่า จะให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่จะได้รับการคัดเลือกใหม่เป็นผู้พิจารณาดำเนินการ สับปูรุญที่รายชื่อตกล่นและไม่ได้รับการเพิ่มชื่อดังกล่าว ได้ร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร เป็นเหตุให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ประกาศเลื่อนกำหนดวันคัดเลือกออกไป เพื่อให้ผู้คัดค้านในฐานะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ดำเนินการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิคัดเลือกให้ถูกต้อง แต่ผู้คัดค้านไม่เชื่อฟังและไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครแนะนำ กล่าวคือ ผู้คัดค้านได้ขัดประชุมคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสนเอง และนำรายชื่อที่ผู้คัดค้านอ้างว่าได้ทำการคัดเลือกเอง เสนอให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ประกาศแต่งตั้งให้เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสน

อย่างไรก็ตาม กรณีดังกล่าวคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ไม่ประกาศแต่งตั้งตามที่ผู้คัดค้านเสนอ ผู้คัดค้าน จึงได้ร้องเรียนต่อกระทรวงมหาดไทย และผู้ร้องทราบว่า กระทรวงมหาดไทย มีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านจัดทำทะเบียนสับปูรุญให้เป็นปัจจุบัน และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้ครบถ้วน แล้วแจ้งต่อประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ให้ดำเนินการจดประชุมสับปูรุญประจำมัสยิด เพื่อคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสน ตามขั้นตอนของกฎหมายโดยเร็ว จนถึงขณะนี้ ผู้คัดค้านก็ยังไม่ปฏิบัติตามหนังสือของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวแต่อย่างใด การกระทำของผู้คัดค้าน จึงถือเป็นการกระทำที่บกพร่องต่อหน้าที่และทำให้เสื่อมเสียประโภชน์ของมัสยิด ผู้คัดค้านนำทรัพย์สินของมัสยิดไปใช้โดยลำพัง โดยไม่มีมติจากที่ประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสนที่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น การนำเงินของมัสยิดจำนวนมากไปใช้ในการซ้อมแซมปรับเปลี่ยนโครงสร้างของมัสยิดต้นสน ทั้งภายในและภายนอกอาคาร ทั้งที่สภาพของมัสยิดไม่ได้ชำรุดทรุดโทรมและยังใช้ประโภชน์ได้อย่างปกติ ปรากฏตามภาพถ่าย เอกสาร ร.๔, ร.๖ และ ร.๗ และภาพถ่ายที่ได้ทำการปรับเปลี่ยนโครงสร้างมัสยิดต้นสนตามภาพถ่ายเอกสาร ร.๘

และ ร.ก. การก่อสร้างครั้งนี้ผู้คัดค้านได้ใช้เงินของมัสยิดต้นสนเป็นจำนวนเงินมากกว่าสิบล้านบาท โดยไม่ได้แจ้งรายละเอียดการก่อสร้างและการจัดซื้อจัดจ้างให้สับปุรุษทราบ

จากพฤษศิกรรมดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่า การดำเนินการก่อสร้างดังกล่าว ไม่ใช่เป็นเรื่องจำเป็น
ร่างค่วงที่ผู้คัดค้านจะต้องรับดำเนินการก่อสร้าง หากจะมีการก่อสร้างผู้คัดค้านสามารถที่จะรอให้มีการ
คัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดก่อน ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่จะมีการ
คัดเลือกได้พิจารณาและมีมติโดยชอบเสียก่อน เพราะการดำเนินการก่อสร้างต้องใช้เงินจำนวนมาก แต่
ผู้คัดค้านก็ไม่รอให้มีกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ชอบด้วยกฎหมายเสียก่อน ในปี พ.ศ.๒๕๔๘
ผู้คัดค้านคนเดียวที่เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิดได้ใช้เงินของมัสยิดเป็นจำนวนมากกว่า ๑๕ ล้านบาท
โดยอ้างว่า เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับมัสยิดต้นสน ซึ่งไม่มีการตรวจสอบจากผู้ใดเลย และยังมีที่ดินอีกหลาย
แปลง เช่น ที่ดินที่เขตทุ่งครุ เขตคลองสามวา โโรงเรือนซอยสิรภพ โรงเรือนตึกปทุมวัน เป็นต้น มีใช้เม
เฉพาะที่ดินตามที่มีการหารือในหินอ่อนเท่านั้น รายละเอียดปรากฏตามเอกสาร ร.๑ การที่ผู้คัดค้านได้ใช้
เงินจำนวนมากกว่า ๑๕ ล้านบาทดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่า ไม่ใช่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ที่เกี่ยวกับกิจการ
ทั่วไป หรือกิจการที่หากละเว้นจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่มัสยิดแต่อย่างใด ดังนั้น การใช้จ่ายเงิน
จำนวนมากดังกล่าว ถึงแม้จะเป็นการใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ แต่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่มัสยิด
ได้ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ ผู้คัดค้านซึ่งเป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเพียงคนเดียวได้จัด
ประชุม โดยอ้างว่าเป็นการประชุมคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ครั้งที่ ๕/๒๕๔๙ การประชุม
ดังกล่าว มีการลงมติอนุมัติเงินสามแสนบาทในการตกแต่งภายในมัสยิด และแต่งตั้งบุคคลภายนอกต่อเติม
อาคาร ซึ่งเป็นทรัพย์สินของมัสยิดอยู่ที่ซอยพญานาค เขตราชเทวี ปรากฏตามเอกสาร ร.๒ จากการที่
ผู้คัดค้านไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย เพื่อให้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด
ต้นสน จึงเป็นเหตุให้มัสยิดต้นสนไม่มีคณะกรรมการ หรือผู้แทน โดยชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับ
สัญญาเช่าทรัพย์สินของมัสยิด ตั้งอยู่ซอยพญานาค เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ตามสภาพถ่ายเอกสาร
ร.๑ ถึง ร.๗ และการที่มัสยิดต้นสน ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้
กรณีที่ดินของมัสยิดต้นสน ซึ่งถูกเวนคืนในโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน คือ ที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๐๐๕
เลขที่ดิน ๕๐๕ และ โฉนดเลขที่ ๑๐๐๔ เลขที่ดิน ๕๐๕ ถูกเวนคืนในโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน โดย
มัสยิดต้นสน จะได้รับเงินค่าทดแทนสำหรับที่ดินแปลงแรกจำนวน ๕,๓๕๐,๕๓๐.๘๘ บาท และที่ดิน
แปลงที่สองจำนวน ๑,๔๔๘,๘๖๒.๐๑ บาท ตามประกาศคณะกรรมการกำหนดราคานื้องต้น เรื่อง การ
กำหนดราคานื้องต้น และจำนวนเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องเวนคืน โครงการรถไฟฟ้าสาย
สีน้ำเงิน ช่วงบางซื่อ-ท่าพระ และ ช่วงหัวลำโพง-บางแค ในท้องที่เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
ครั้งที่ ๓-๓/๒๕๔๙ ทำให้เงินบดันนี้ยังไม่ได้รับเงิน ค่าทดแทนดังกล่าว ตามเอกสาร ร.๙ และผู้คัดค้าน

ไม่ได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินและทรัพย์สินของมัสยิด เพื่อรายงานให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครทราบ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปีตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ผู้คัดค้านทราบนัดโดยชอบไม่นำให้การสอบสวนต่อคณะกรรมการสอบสวนของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ได้ประชุมพิจารณาคำร้อง คำคัดค้าน และคำให้การสอบสวนของผู้ร้องประกลับพยานหลักฐานที่ผู้ร้องได้นำมาแสดงเป็นหลักฐานทั้งข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายแล้ว ซึ่งตามหลักการศาสนาอิสลาม ได้มีบัญญัติกiejawab เรื่องดังกล่าวว่า การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และคำแนะนำของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ไม่ขัดต่อหลักการศาสนา ถือเป็นหน้าที่ที่อิหม่าน คอเต็บ บิหลัน และคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจะต้องปฏิบัติเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นไปตามหลักของอัลกุรอานและอัล-qur'an ที่ท่านอุmar อินุกอตภูอบ รอฎีญาลอ ชุอันสุ ได้กล่าวไว้ว่า

“ إِسْلَامٌ إِلَّا جَمَاعَةٌ ، وَلَا جَمَاعَةٌ إِلَّا بِسْمٌ وَطَاعَةٌ ”

ความว่า “อิสลามอยู่ได้ด้วยญาติมิตร (การเป็นหมู่คณะ) ญาติมิตรอยู่ได้ด้วย อินาเราะห์ (การมีผู้นำ/การมั่งคับัญชา) และอินาเราะห์อยู่ได้ด้วยการเชื่อฟังและปฏิบัติตาม”

ดังนี้ จึงถือว่า การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบเป็นการบิดพลิ้วและทุจริตต่อ อะมานะร์ ชั่งอัลลอห์ (ช.บ.) ได้ห้ามไว้ในโองการที่ว่า

: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
[الأنفال: 27]

ความว่า “บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายจะอย่าทุจริตต่ออัลลอห์ และเราะชูล และจะอย่าทุจริตต่ออะมานะร์ของพวากเจ้า โดยที่พวากเจ้ารู้กันอยู่” (9/27)

: إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ ثُوَّدُوا الْأَمَانَاتِ إِلَى أَهْلِهَا [النساء: 58]

ความว่า “แท้จริงอัลลอห์ทรงใช้พวากเจ้าให้มอบคืนอะมานะร์แก่เจ้าของของมัน”(4/58)

พระองค์อัลลอห์ (ช.บ.) ได้ระบุถึงคุณสมบัติของมุอ์มนุษ्यศรัทธาไว้ว่า

(وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَاهَدُوهُمْ رَأْعُونَ) (المؤمنون 8)

ความว่า “และคือผู้ที่เอาใจใส่ต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมายของพวากเจ้า และสัญญาของพวากเจ้า”

(23/8)

ท่านเราะชูลลอห์ ﷺ ถือว่าการมีอะมานะร์คือสิ่งบ่งบอกถึงอิหม่านท่านกล่าวว่า

(لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ، وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ)

ความว่า “ไม่มีครรภะสำหรับผู้ไม่มีอ่อนน้ำด้วย และไม่มีศาสนาสำหรับผู้ไม่ปฏิบัติตามสัญญา”
บันทึกโดยอิหม่ามอะห์มัด

คำว่า “อะманะร์” เป็นคำที่มีความหมายกว้างครอบคลุมถึง ทุกสิ่งที่อัลลอห์ ประทานให้ทั้ง
ส่วนที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ส่วนที่เป็นสิทธิ์ของอัลลอห์ และส่วนที่เป็นสิทธิ์ของมนุษย์ อะمانะร์
ที่สำคัญประเททหนึ่ง คือ การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดังที่ท่านเราะชูลูลลอห์ ﷺ ได้กล่าวว่า
لَا كُلُّمْرَاعٍ وَكُلُّمْسَئُولٍ عَنْ رَّعِيَتِهِ ... الْحَدِيثُ

ความว่า “จงทราบโดยว่า พวกร่นท่านทุกคนเป็นผู้ดูแล และพวกร่นทุกคนต้องรับผิดชอบต่อผู้ที่
พวกร่นต้องดูแล” บันทึกโดยบุคอรีและมุสลิม

เมื่อพิจารณาทั้งหลักการศาสนา ข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงด้านแล้ว เห็นว่า ผู้คดค้านไม่
ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ (๑) (๓) (๔) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กร
ศาสนาอิสลาม พ.ศ.๒๕๔๐ และระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการคัดเลือก
และแต่งตั้งกรรมการอิสลามประจำมัสยิด พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๕ และ ข้อ ๗ มีความประพฤติในทางที่จะ
นำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มัสยิดด้านสน บกพร่องต่อหน้าที่ ดำเนินกิจการของมัสยิดไปในทางไม่สุน
เรียบร้อยหรือขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลาม กระทำการอันอาจเสื่อมเสียประโยชน์ของมัสยิด ตามข้อ
๖ (๕) แห่งระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการพ้นจากตำแหน่งของอิหม่าม
คงเดิบ บิหลั่น พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร โดยมติเอกฉันท์ในการประชุม ครั้งที่
๔/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๔ พิจารณาอนุมัติ ให้ผู้คดค้าน (นายพัฒนา หลังบู-
เตี้ย) พ้นจากตำแหน่งอิหม่ามประจำมัสยิดด้านสน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนี้เป็นต้นไป

ผู้คดค้านยืนยันว่า คำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้พิจารณาคำร้อง คำแก้คำร้องคัดค้าน ของ
นายมูญพันธ์ รัตนเจริญ ผู้ร้อง และคำคัดค้าน คำร้องคัดค้านของ นายพัฒนา หลังบูเตี้ย พร้อมพยาน
บุคคล พยานเอกสารและผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครพร้อมเอกสารแล้ว มีปัญหา
ที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้คดค้านมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่มัสยิดด้านสน บกพร่องต่อ
หน้าที่ ดำเนินกิจการของมัสยิดไปในทางไม่สุนเรียบร้อยหรือขัดต่อหลักการของศาสนาอิสลาม กระทำ
การอันอาจเสื่อมเสียประโยชน์ของมัสยิด ต้องถูกถอนคดค้อนพ้นจากตำแหน่งอิหม่ามประจำมัสยิดด้านสน
หรือไม่ เห็นควรวินิจฉัยในประเด็นแรกว่า คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๖ คน
มีอำนาจรับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณาหรือไม่ เพราะถูกคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้
ถอดถอนแล้ว เห็นว่าประเด็นนี้กรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร มีสิทธิรับคำร้องไว้พิจารณาได้

เพราะไม่ปรากฏหลักฐานในราชกิจจานุเบกษา ที่กระทรวงมหาดไทย ประกาศรายชื่อให้กรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๗ วรรคท้ายแต่อย่างใด เมื่อพิจารณาบันทึกรายงานการประชุมคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๒ และครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๒ ตามเอกสาร ลําช.๓ และ ลําช.๔ ที่มีวาระเกี่ยวกับนายชัยโภดม วิทยานนท์ นายรังสรรค์ วิทยานนท์ และนายสมชาย อับดุลเลาะห์ ยืนคำร้องให้ถอดถอนกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครจำนวน ๒๖ คน ไม่ปรากฏว่า คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยมีมติใดๆที่ระบุถึงการถอดถอนกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๖ คน แต่อย่างใด แต่กลับได้ความว่า คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้มีการประชุมใหญ่ไว้สามัญในวันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๔ โดยมีมติว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสามคือ นายชัยโภดม วิทยานนท์ นายรังสรรค์ วิทยานนท์ และนายสมชาย อับดุลเลาะห์ นั้น กรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๖ คน ไม่มีความผิดให้ยกคำร้อง และสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือแจ้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามหนังสือที่ สกอท.๐๑.๐๒๔/๒๕๕๔ และแจ้งประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ตามหนังสือที่ สกอท.๐๓.๒๑๑/๒๕๕๔ ซึ่งไม่มีผู้ใดร้องให้เพิกถอนมติดังกล่าว และตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๓ ตามเอกสาร ลําช.๒ นั้น ไม่ได้เป็นมติของที่ประชุมคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยแต่เป็นเพียงการกระทำในฐานะส่วนตัวของเลขานุการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยเท่านั้น มิใช่มติคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยแต่อย่างใด จึงมิได้มีผลในทางกฎหมาย และผู้คัดค้านมิได้นำพยานมาหักล้างแต่ประการใด คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จึงมีอำนาจรับคำร้องของผู้ร้องไว้พิจารณาได้ และคำร้องของผู้ร้องได้ระบุชื่อ ภูมิลำเนา ได้บรรยายข้อเท็จจริงถึงพฤติกรรมของผู้คัดค้านเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียน ให้ถอดถอนผู้คัดค้านตามคำร้องชอบด้วยระเบียบว่าด้วยการสอบสวน การพิจารณา การยื่นคำร้องคัดค้าน และการวินิจฉัยคำร้องคัดค้าน กรณีให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่ง พ.ศ.๒๕๕๒ แล้ว เหตุผลตามคำร้องของผู้ร้องนั้น มีทั้งข้อเท็จจริงที่แสดงเจตนาโดยชัดแจ้งและข้อกฎหมาย ตามระเบียบควบคู่กันไป สำหรับประเด็นที่สองการที่คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ไม่มีการสอบสวนผู้คัดค้านและพยานฝ่ายผู้คัดค้าน ผิดระเบียบว่าด้วยการสอบสวน การพิจารณา การยื่นคำร้องคัดค้าน และการวินิจฉัยคำร้องคัดค้าน กรณีให้กรรมการอิสลามประจำมัสยิดพ้นจากตำแหน่งหรือไม่เห็นว่า เมื่อพิจารณาสำนวน รายงานการสอบสวนและพิจารณาหลักฐานแล้ว คณะกรรมการสอบสวนของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ได้สอบสวนผู้ร้องและพยานเสร็จสิ้น สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ได้ส่งหนังสือลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้คัดค้าน กำหนดคืนดีสอบสวนผู้คัดค้านครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ เวลา ๑๐.๐๐ น. ตามเอกสาร ลําช.๕ เมื่อถึงวันนัดสอบสวนผู้คัดค้านได้ทำหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งเหตุข้อที่ไม่สามารถมาให้

การสอบสวนได้เนื่องจากผู้คัดค้านป่วยเลือดไปสมองไม่พอ โดยแพทย์ไม่ได้ระบุให้ต้องพักรักษาตัว คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาหนังสือแจ้งเหตุข้อของผู้คัดค้านแล้วเห็นว่า เพื่อความเป็นธรรม และให้โอกาสผู้คัดค้าน จึงอนุญาตให้เลื่อนเป็นครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ เวลา ๐๕.๐๐ น. และได้มีหนังสือแจ้งวันนัดสอบสวนผู้คัดค้าน โดยชอบตามหนังสือแจ้งวันนัดสอบสวนเอกสาร ลฐ.๗ เมื่อถึงวันนัดผู้คัดค้าน ได้มอบอำนาจให้ นายกิติ ภูมิลี ยื่นหนังสือของผู้คัดค้าน ฉบับลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๔ อ้างว่าในวันนัดสอบสวน วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งเหตุข้อของไม่สามารถมาให้การสอบสวนได้ เนื่องจากได้รับเชิญให้เป็นผู้บรรยายที่โรงเรียนจิตรลดา คณะกรรมการสอบสวน จึงอนุญาตให้เลื่อนการสอบสวนฝ่ายผู้คัดค้านไปเป็นครั้งที่ ๓ ในวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ เวลา ๐๕.๐๐ น. พร้อมทำหนังสือแจ้งวันนัดสอบสวนใหม่ให้นายกิติ ภูมิลี ผู้รับมอบอำนาจรับไปให้ผู้คัดค้านทราบ ในหนังสือดังกล่าวได้แจ้งด้วยว่า จะไม่อนุญาตให้เลื่อนการให้ถ้อยคำหรือการสอบสวนอีกไม่ว่ากรณีใดๆ พร้อมกำชับด้วยว่าเพื่อความเป็นธรรมและประโยชน์ต่อผู้คัดค้าน ให้ผู้คัดค้านพร้อมนำพยานไปให้ถ้อยคำให้การสอบสวนในวันนัดสอบสวน มิฉะนั้นจะถือว่าผู้คัดค้านงใจหลีกเลี่ยงการให้ถ้อยคำหรือการสอบสวน และไม่ติดใจให้ข้อเท็จจริงตามเอกสาร ลฐ.๘ แต่เมื่อถึงวันนัดผู้คัดค้าน ได้มอบอำนาจให้นายโสพส เกิดสิริ แจ้งเหตุข้อของอ้างว่าผู้คัดค้านป่วย เพราะเลือดไปสมองไม่พอ จึงไม่สามารถมาให้ถ้อยคำได้ และในหนังสืออ้างว่าอาการระยะนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง จึงไม่อาจกำหนดวันนัดหมายที่ชัดเจนได้ เห็นว่าผู้คัดค้านไม่มีเหตุผลเพียงพอ งใจหลีกเลี่ยงที่จะให้ถ้อยคำ หรือการสอบสวน และแพทย์ไม่ได้ให้ความเห็นว่าต้องพักรักษาตัวแต่ประการใด การที่ผู้คัดค้านอ้างว่าไม่มีการเดินเพชรัญสืบ ตัดพยานผู้คัดค้าน ไม่มีการเพชรัญสืบที่มั่สหิด ไม่มีการสอบถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใดๆ นั้น เมื่อพิจารณาตามเอกสาร ลฐ.๖-ลฐ.๘ รายงานการสอบสวนและการให้ข้อมูลเพิ่มเติมของผู้แทนคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ได้ความว่า การที่ผู้คัดค้านเลื่อนนัดครั้งแรกอ้างว่าป่วยในวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ นั้น ในวันดังกล่าวตรวจกับวันศุกร์ แต่ผู้คัดค้านได้ทำหน้าที่เขียนอ่านคุณบะร์ และเป็นอิหม่านนำละหมาดวันศุกร์ ได้อย่างปกติ และการที่ผู้คัดค้าน ได้มอบอำนาจให้นายกิติ นำหนังสือแจ้งเหตุข้อของเลื่อนการสอบสวนครั้งที่ ๒ อ้างว่าเป็นวิทยากรบรรยายที่โรงเรียนจิตรลดา คณะกรรมการสอบสวน ได้ให้นายกิติ โทรศัพท์ติดต่อ ผู้คัดค้าน เพื่อจะได้ทราบว่าจะมาให้การสอบสวน ได้ในวันใด นายกิติ แจ้งว่าไม่สามารถติดต่อได้ คณะกรรมการสอบสวนจึงได้มีหนังสือเชิญ ผู้คัดค้านมาให้การสอบสวนในครั้งที่ ๓ โดยให้นายกิติ ถือหนังสือกลับไปส่งให้ผู้คัดค้านมาให้การสอบสวนในวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ เมื่อถึงวันนัดผู้คัดค้าน ได้มอบอำนาจให้นายโสพส เกิดสิริ แจ้งเหตุข้อของ เนื่องจากป่วยเลือดไปสมองไม่พอนั้น เห็นว่าในชั้นการสอบสวนของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ได้ให้โอกาสผู้คัดค้านมาให้การสอบสวนถึง ๓ ครั้ง และผู้คัดค้านได้รับหนังสือกำหนดวันนัดโดยชอบทุกครั้ง ซึ่งทั้งรายงานการสอบสวนและหนังสือถึงผู้คัดค้านได้กำชับว่า หากผู้คัดค้านไม่มาให้การสอบสวนตามกำหนดนัด

ถือว่าไม่ติดใจให้การสอบสวน จึงเป็นการไม่รักษาสิทธิและประโภชันของผู้คัดค้านเอง และในชั้นพิจารณาคำร้องคัดค้านคำสั่ง อนุกรรมการฝ่ายนิติการของคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้เปิดโอกาสให้ผู้คัดค้านมาให้ถ้อยคำในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ผู้คัดค้านได้ให้ถ้อยคำยอมรับว่าในการเลื่อนนัดไม่เคยระบุวันนัด เพื่อจะได้นัดวันว่างเป็นวันที่เท่าไหร่ ดังนั้นการที่ผู้คัดค้านไม่นำให้การสอบสวนในชั้นคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด จึงมีเหตุนาประวิงเวลาและหลีกเลี่ยงที่จะไม่มาให้การสอบสวน คำคัดค้านของผู้คัดค้านจึงฟังไม่เข้า สำหรับประเด็นที่สาม หน้าที่ในการจัดทำทะเบียนสปปุรุษประจำมัสยิดและบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือกเป็นอำนาจของผู้คัดค้านหรือไม่ เพราะผู้คัดค้านคัดค้านว่าไม่ใช่อำนาจของผู้คัดค้านแต่เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในการจัดทำทะเบียนสปปุรุษและบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือก มัสยิดต้นสนเหลือ ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งอิหม่านอยู่เพียงคนเดียว เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๖ นายเดชา ท้วมประطم บินลั่นลาออกจากตำแหน่ง วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘ กรรมการอิสลามประจำมัสยิดจำนวน ๑๒ คน พ้นจากตำแหน่งเพราะทราบและวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๘ นายเกียรติ ท้วมประطم คอเต็บ พ้นจากตำแหน่งเพราะเสียชีวิตตามเอกสาร ลฐ.๑๐ ผู้คัดค้านไม่ดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยที่ได้กำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า เมื่อตำแหน่งอิหม่าน คอเต็บหรือบินลั่น ว่างลงให้ดำเนินการคัดเลือกภายใน ๑๙๐ วันนับจากวันที่ตำแหน่งว่างลง และมาตรา ๓๔ ได้บัญญัติว่า กรรมการอื่นตามมาตรา ๓๐(๔) มีภาระดำรงตำแหน่ง ๕ ปี เมื่อว่างลงให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการฯ แทนภายใน ๑๙๐ วันนับตั้งแต่วันที่ตำแหน่งว่าง ผู้คัดค้านซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นอิหม่านและเป็นประธานกรรมการอิสลามประจำมัสยิดเพียงคนเดียว จึงมีอำนาจหน้าที่ ดำเนินการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิคัดเลือกส่งให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครให้ดำเนินการคัดเลือกกรรมการตำแหน่งที่ว่างลง แม้ปี พ.ศ.๒๕๕๘ ผู้คัดค้านจะได้จัดทำบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือกและคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ได้นำบัญชีรายชื่อไปปิดประกาศ และกำหนดวันคัดเลือกในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ปรากฏว่า มีสปปุรุษจำนวนหนึ่ง รายชื่อตกล่น จึงร้องขอให้เพิ่มชื่อตามระเบียบคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด พ.ศ.๒๕๕๗ แต่ผู้คัดค้านไม่เพิ่มชื่อให้ จึงมาร้องต่อคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งว่าให้สปปุรุษที่มีอายุครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์ใช้สิทธิได้ทุกคนตามเอกสาร ลฐ.๑๑ แต่ ผู้คัดค้านไม่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิคัดเลือกเพิ่มเติมตามระเบียบ ทำให้ผู้ร้องที่ขอเพิ่มชื่อไม่ได้รับสิทธิในการเสนอชื่อผู้สมควรเป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิด หรือใช้สิทธิในการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิด ได้ด้วยเหตุดังกล่าวคณะกรรมการคัดเลือกได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เลื่อนกำหนดการคัดเลือกที่ได้ประกาศกำหนดให้มีการคัดเลือกในวันที่ ๑๒

พุศจิกายน ๒๕๔๕ ออกไปก่อนเพื่อให้เกิดความเรียบร้อยบริสุทธิ์ธรรมตามเอกสาร ลําช.๑๒ แต่เมื่อถึงวันคัดเลือกดังกล่าว ผู้คัดค้านได้ดำเนินการคัดเลือก กอเต็บ บิหลั่นและกรรมการมัสยิดเอง และได้ระบุว่า นายอรุณ บุญมาเลิศ กรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร เป็นประธานคณะกรรมการคัดเลือกตามเอกสาร ลําช.๑๓ ซึ่งความเป็นจริง นายอรุณ เพียงนำหนังสือไปปืนให้ผู้คัดค้านเพื่อยืนยันการคัดเลือกเท่านั้น คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จึงไม่แต่งตั้งบุคคลตามเอกสาร ลําช.๑๓ ที่ผู้คัดค้านดำเนินการ ต่อมากรรมการปักครองได้มีหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงผู้คัดค้าน ให้จัดทำทะเบียนสับปุรุษให้เป็นปัจจุบัน และจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดให้ครบถ้วนแล้วแจ้งต่อประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครตามเอกสาร ลําช. ๑๕ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือถึงผู้คัดค้านให้มาพบเพื่อปรึกษาหารือการจัดทำทะเบียนสับปุรุษประจำมัสยิดและบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือกตามเอกสาร ลําช. ๑๙ แต่ผู้คัดค้านไม่มา ต่อมาวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ได้ส่งหนังสือถึงผู้คัดค้าน ให้จัดส่งทะเบียนสับปุรุษและบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือกอีกตามเอกสาร ลําช. ๑๕ ผู้คัดค้านได้ส่งให้เพียง ๑ ชุดและไม่ลงชื่อกับรับรองความถูกต้อง คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จึงส่งกลับคืน โดยส่งหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ แจ้งด้วยว่า ให้จัดทำเป็น ๓ ชุด และลงนามกำกับรับรองทุกหน้า เพื่อที่คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร จะได้ดำเนินการคัดเลือกตำแหน่งที่ว่างต่อไปตามเอกสาร ลําช.๒๐ ซึ่งผู้คัดค้านกลับนิ่งเฉย เมื่อได้ความดังกล่าว เห็นได้ว่า ผู้คัดค้านเข้าใจและทราบมาโดยตลอดว่า เมื่อคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดต้นสน เหลือผู้คัดค้านเพียงคนเดียว จึงมีหน้าที่ที่ต้องจัดทำทะเบียนสับปุรุษและบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือก ซึ่งเมื่อทำชุดเดียวได้ และทำเพิ่มอีกร่วม ๓ ชุดเป็นเรื่องง่ายและไม่ยุ่งยากซับซ้อนในการทำสำเนาเพิ่มเติม แต่ผู้คัดค้านไม่ดำเนินการใดๆทั้งสิ้นทั้งๆที่ทราบตามกฎหมายและระเบียบดังกล่าวเป็นอย่างดี ดังนั้นการที่ ผู้คัดค้านอ้างว่า อิหม่ามซึ่งเหลือเพียงตำแหน่งเดียวไม่มีหน้าที่ในการจัดทำทะเบียนสับปุรุษ และจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือก เพราะคดีดังกล่าวข้อเท็จจริงในคดีไม่ตรงกับข้อเท็จจริงเรื่องนี้ อีกทั้งกรรมการปักครอง ได้มีหนังสือแจ้งต่อผู้คัดค้านว่าเป็นหน้าที่ของผู้คัดค้าน และเมื่อพิจารณาตามกฎหมายแล้วเห็นว่า อิหม่าม กอเต็บ บิหลั่น ไม่มีภาระการดำเนินการ สำรวจตำแหน่ง ส่วนกรรมการอื่นมีภาระการดำเนินการตำแหน่ง ๔ ปี เมื่อครบภาระแล้ว ไม่มีโครงสร้างคับให้ทำหน้าที่ได้ เพราะหมดอำนาจหน้าที่ในการจัดทำทะเบียนสับปุรุษและการจัดทำบัญชีผู้มีสิทธิคัดเลือก จึงเป็นหน้าที่ของผู้ที่อยู่ในตำแหน่ง คือผู้คัดค้าน ตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการคัดเลือก การที่มัสยิดต้นสนมีผู้คัดค้านดำเนินการตำแหน่ง เป็นอิหม่ามเพียงคนเดียว ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดมีผลเสียหายหลายประการ เช่น นำทรัพย์สินของมัสยิดจำนวนมากไปใช้ในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของมัสยิดต้นสนทั้งภายในและภายนอกอาคารเป็นจำนวนเงินมากกว่า ๑๐ ล้านบาท ซึ่งไม่ใช่เรื่องจำเป็น

เร่งด่วนและนี้ให้เป็นการช่อมแซมเล็กน้อยตามภาพถ่ายเอกสาร ร.๕ - ร.๕ ควรรอให้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดชุดใหม่ก่อน โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ผู้คัดค้านเพียงคนเดียวที่เป็นกรรมการอิสลามประจำมัสยิด เพียงตำแหน่งเดียวใช้เงินของมัสยิดเป็นจำนวนมากกว่า ๑๕ ล้านบาทตามเอกสาร ร.๑ และมัสยิดต้นสนมีอาคารตึกแฝาอยู่ที่ซอยพญานาค เขตราชเทวีเป็นจำนวนมาก เมื่อผู้คัดค้านไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย เพื่อให้มีการคัดเลือกกรรมการอิสลามประจำมัสยิดในตำแหน่งที่ว่าง จึงไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดหรือผู้แทนโดยชอบในการดำเนินกิจการเรื่องทรัพย์สิน และสัญญาซ่า อีกทั้งมัสยิดต้นสน ยังมีทรัพย์สินอื่นๆ เช่น โรงเรือนตึกแฝาที่ถนนอิสรภาพ โรงเรือนตึกแฝาที่ปทุมวัน ที่ดินที่ตั้งอยู่เขตทุ่งครุ เขตคลองสามวา และทรัพย์สินอื่นๆอีกหลายรายการตามเอกสาร ร.๑ เอกสาร ร.๑๕ - ร.๑๗ อีกทั้งไม่จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ฐานะการเงินและทรัพย์สินของมัสยิดรายงานให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร ภายในเดือนมีนาคมของทุกปีตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ การที่ผู้คัดค้านอ้างว่า อิหม่านมีสิทธิใช้เงินตามที่ระบุในแผ่นพับอ่อนน้ำ ไม่มีเหตุผลที่รับฟังได้ เพราะมัสยิดต้นสน มีรายได้จากการรับบริจาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ดินของมัสยิดต้นสนถูกเวนคืนในโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว คือที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๐๐๔๙ เลขที่ดิน ๕๐๖ ซึ่งมัสยิดต้นสน จะได้รับเงินทดแทนสำหรับที่ดินครึ่งแรกจำนวน ๑,๔๔๘,๙๖๒.๐๙ บาท และครึ่งที่สอง จำนวน ๔,๓๔๐,๕๓๐.๘๘ บาท ตามประกาศคณะกรรมการกำหนดราคabeing ต้น เรื่อง กำหนดราคายาหาดใหญ่ ที่ดินที่ตั้งสถานที่ประกอบกิจการ จังหวัดสงขลา ๑๔๔๘/๑๔๕๓ และ ๑๔๕๗ ตามเอกสาร ร.๑๙ จนถึงขณะนี้ มัสยิดต้นสนยังไม่สามารถรับเงินทดแทนในการถูกเวนคืนที่ดินทั้งสองครึ่งดังกล่าวได้ เนื่องจากมัสยิดเป็นนิติบุคคล แต่ไม่มีคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดที่ชอบด้วยกฎหมาย โดยจะต้องมีมติจากคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดว่า ให้ผู้แทนของมัสยิดรับมอบเงินจำนวนดังกล่าวและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยได้ เมื่อมีการเวนคืนที่ดินดังกล่าวตามพระราชบัญญัติการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หากมัสยิดต้นสน ไม่พอใจคณะกรรมการกำหนดราคabeing ต้นมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ราคาที่กำหนดได้ ภายในกำหนดเวลา ๖๐ วัน ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ หากมัสยิดต้นสน ไม่ต่อรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ทางมัสยิดต้นสน ไม่พอใจคณะกรรมการกำหนดราคabeing ต้นมีสิทธิที่จะฟ้องศาลปกครองได้ภายใน ๑ ปี แต่การที่ผู้คัดค้านไม่ดำเนินการจัดทำทะเบียนสัญญา และการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิคัดเลือกส่งให้คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้ดำเนินการคัดเลือกตำแหน่งต่างๆ จึงทำให้มัสยิดไม่มีสิทธิตามกฎหมายดังกล่าว และปัจจุบันก็ยังรับเงินไม่ได้ เพราะไม่มีคณะกรรมการมัสยิดที่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้เห็นได้ชัดเจนว่าพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนา

อิสลาม พ.ศ.๒๕๔๐ ได้บัญญัติให้มัสยิดเป็นนิติบุคคล ตามมาตรา ๑๓ และต้องมีคณะกรรมการบริหารตามมาตรา ๓๐ และกฎหมายดังกล่าว ได้จัดระบบความสัมพันธ์ของบุคคลและระบบการปกครองขององค์กรศาสนาอัน ได้แก่มัสยิด โดยคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิด คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย เพื่อควบคุมดูแลกิจกรรมทางศาสนาอิสลามตามศาสตร์บัญญัติ ไม่ได้ให้มัสยิดเป็นอิสระโดยไม่มีการควบคุมดูแล ดังนั้นที่ผู้คัดค้านดำเนินการแห่งอิหม่ามของมัสยิดต้นสน ดำเนินการเดียวนานหลายปี ไม่ดำเนินการตามเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทั้งหมด หลักการศาสนาอิสลาม ได้มีบัญญัติกันเรื่องดังกล่าวว่า ตามกฎหมาย ระเบียบ และคำแนะนำของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ไม่ขัดต่อหลักศาสนาอิสลามถือเป็นหน้าที่ของอิหม่าม ครอบดูบิหลัน และคณะกรรมการอิสลามประจำมัสยิดจะต้องปฏิบัติเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙(๗) , ๓๑ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติการบริหาร
องค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ.๒๕๔๐ ระบุข้อแนะนิยมการก่อการอิสลามแห่งประเทศไทยว่าด้วยการพื้น
จากตำแหน่งอิหม่าม คอเตี๊บ และบิหลั่น พ.ศ.๒๕๔๒ และโดยมติที่ประชุมคณะกรรมการกลางอิสลาม
แห่งประเทศไทยครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๖ มีมติเห็นชอบให้ขึ้นตามคำสั่ง
คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครที่ ๘/๒๕๕๔ จำนวน ๓๕ คน ไม่เห็นชอบจำนวน ๒ คน
จดออกเสียง จำนวน ๑๒ คน จากผู้เข้าประชุมจำนวน ๔๘ คน จึงมีคำวินิจฉัยว่า คำสั่งคณะกรรมการ
อิสลามประจำกรุงเทพมหานครให้ผู้คัดค้านพื้นจากตำแหน่งอิหม่ามประจำมัสยิดต้นสน กรุงเทพมหานคร
ชอบแล้ว คำร้องคัดค้านของผู้คัดค้านฟังไม่ถูก

วินิจฉัยยืนตามคำสั่งที่ ๙/๒๕๔๔ ของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร

(นายดำรงค์ สมາລยศักดิ์)

รองประธานฯ ปฏิบัติหน้าที่แทน

ประธานกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย